

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Vajna Károly.

Kiss Károly és Nagy Károly után
íme megtért örök pihenésre a harmadik
Károly is, aki a város közéletében,
kulturépitkezésében kivette a munka
legjavát.

A halál nem érintett váratlanul.

Hisz már hetek óta csak viasko-
dott az enyészettel, míg végül a Halál
május 1-én d. u. 1 órakor lezárta az
örök szemeket, az örök emlékezés pedig
mementót állít oda mindazon helyekre,
ahol Vajna Károly neve a munkát, az
alkotást jellemezte és jelentette.

Micsoda szépség egy ember távo-
zása a földi életből a virágfakadás hó-
napjában, éppen annak az embernek,
aki szeretettel csüngött a virágon; aki
mindig oly mélységes hódolattal várta
a tavaszt, mint a természet munkájá-
nak megújódását. Vajna Károly szí-
vében a jóság virágja pompázott és a
sok szín, ami a lelkén át a munkáiban
virított, átmelegítette és napsugárral
hintette tele az öregkor napjait is.

A róm. kath. temető újabb sir-
ral, újabb új névvel gazdagodott, mi
pedig, a város társadalma szegényebbek
lettünk egy kidőlt közéleti munkással.

A város nagy halottjának temetése
máj.3-ikán d.u.volt kimagasló részvét-
tel. Beláthatatlan hosszú sor kísérté
az utolsó útjára, a sirjánál pedig a
gyászszertartás után hárman is bucsuz-
tatták az eltávozottat. Bódi Ferenc kő-
vári tanító a megye magyar tanítóinak,
dr. Vargha Béla a Kaszinó, a kézdí-
vásárhelyi humán intézetek, valamint a
Pedagógiai Társaság, dr. Fekete And-
rás pedig a város iparosságának ne-
vében, mint tiszteletbeli asztalos mes-
ternek, mondottak utolsó üdvözlést és Is-
tenhozzádot. Ezután a Tüzoltó Egye-
sület tagjai az imára fuvott kürtészó után
adták meg a végtisztességet a jó emlé-
keztű Vajna Károlynak.

A gyászszertartás egyébként dr.
Péterffy Lőrinc főesperes-plebános fé-
nyes papi segédletével folyt le. Beve-
zetésül a Cecilia-dalkör a Circum de-
derunt kezdetű egyházi gyászdalt éne-
kelte magyar szöveggel. Közreműködött
a temetésen a Ref. Dalárda is ének-
számokkal és a Tüzoltó Egylet fuvós
zenekara, mely a gyászházról a teme-
tőig Beethoven gyászzindulóját játszotta.
Itt említjük meg, hogy Vajna Károly
haláláról a családján kívül gyászjelen-
tést adtak ki együttesen a Kézdivásár-
helyi Kaszinó, az Árvaház, Menház és
Kórház egyesületek. A nagy halott élet-
rajzát lapunk mai tárcarovatában hozzuk.

A sepsiszentgyörgyi honvédelemk eltávolítása.

A Magyar Párt háromszékmegyei ve-
zetősége közli:

A sepsiszentgyörgyi honvéd-emlék eltá-
volítása ügyében április 17-én megjelentek
a prefektus ur meghívására a Székely Nem-
zeti Múzeum elnöksége részéről dr. Török
Andor, br. Szentkereszty Béla és Csutak
Vilmos, akikkel a prefektus ur közölte, hogy
a helybeli román nemzetvédelmi-bizottság a
piaci honvédelemk alapzatának lebontását
és a Székely Nemzeti Múzeumban leendő
elhelyezését határozta el. A megjelentek erre
tiltakozásukat fejezték ki az alapzat eltávo-
lítása ellen és a Múzeumban lévő emlékosz-
lop visszaállítását javasolták.

Miután azonban a prefektus ur közölte,
hogy az emléket föltétlenül lebontatja — a
Székely Nemzeti Múzeum vezetősége kiye-
lentette, hogy akkor az erőszaknak engedni
kénytelen és a talapzatot a Múzeum kert-
jében leendő felállítás céljából elfogadja.

A fentiekhez br. Szentkereszty Béla,
mint a Magyar Párt elnöke azt fűzte hozzá,
hogy ezzel a kérdést elintéztnek és lezárt-
nak nem tekint, miután ez nagy port fog a
közvélemény körében fölvern, s ezért a
kormánytól megfogja tenni a szükséges lé-
péseket, hogy a helybeli román nemzetvé-
delmi bizottság fenti határozata megváltoz-
tassék. Együttal magának, illetve a Magyar
Párt illetékes szerveinek tartotta fenn a he-
lyesnek és szükségesnek látszó további lé-
pések megtételét.

A RÉGI KÉZDIVÁSÁRHELY.

Életrajzok a közélet elhunyt
munkásairól.

VAJNA KÁROLY
1861—1934.

A fenti főcím alatt most elhunyt kiváló mun-
katársunk, Vajna Károly városunk közéletében a
XIX. század második felében s részben azóta mű-
ködött, számos kimagasló egyén tevékenységét
megírta és az előbbi évfolyamainkban sorozatos
tárcacikkekben ismertette.

Most, midőn Vajna Károly több, mint félszáz-
ados közéleti működése után itthagya a földi lé-
tet, az ő emlékét kívánjuk megőrizni azzal, hogy
az ő életrajzát e cím alatt ismertessük és a cikk-
sorozatát, melynek tovább folytatásában, a
még tervbe vett sok más életrajz megírásában
régóta tartó betegeskedése gátolta, az ő tevékeny
és áldásos ismertetésével elevenítsük fel.

Pávai Vajna Károly született Kézdivá-
sárhelyen 1861 okt. 11-én. Tanulmányai be-
fejezése és tanítói oklevelének megszerzése
után 1880 év végén Kézdivásárhely város a
„Községi elemi népiskola”-ja tanítójává meg-
választotta és ennél az iskolánál folytatta
mindvégig áldásos tanítói működését. 1897-
ben az iskola államosítván, mint kinevezett
állami tanító működött tovább. 1908 ban a
vallás és közokt. miniszter igazgatóvá lép-
tette elő, de az iskola tényleges igazgatásá-
val 1910 ben, M. Székely János nyugalom-
bavonulásakor bizatott meg, mely hivatalát
1925 ig viselte, mikor is 44 1/2 évi szolgálat
után nyugdíjazását kérte. Igazgatója volt az
Iparos tanonc iskolának is.

Szakképzett, nagy tudású tanító volt,
aki teljesen hivatásának élt. És nemcsak a
szorosan vett iskolai kötelességét végezte el
a legkiválóbban, hanem a tágabb értelem-

Napilapjaink és a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár helyzete.

A mult számunkban részletesen beszá-
molt a Székely Ujság az új konverziós tör-
vény folytán válságos helyzetbe jutott Kézdi-
vásárhelyi Takarékpénztár 61 éves rendes
közgyűléséről. A helyzet tisztá megismerése
szempontjából egész terjedelmében leközöltük
az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelen-
téseket, kifejezést adva ama véleményünknek,
hogy a megmentésről csak úgy lehet szó, ha

a betétes és részvényes együttesen meg-
értő álláspontra helyezkedik és lehetővé
teszi azt, hogy az intézet elkerülje a fel-
számolást.

A törvény 52. szakaszának bekezdése
szerint,

ha a betétesek hozzájárulnak az egyez-
séghez, ez az intézet is, éppen úgy mint
sok más, megmenthető.

A Székely Ujság cikke nyomán több
erdélyi magyar napilap foglalkozott a kérdé-
ssel. A kolozsvári Estilap, Tóth Sándor gerin-
ces tollából, megállapítja, hogy a Kézdivásár-
helyi Takarékpénztár ügye

nemcsak ennek az egykor virágzó, sőt
hatalmas székelyföldi pénzintézetnek az
ügye, nem elszigetelt jelenség, hanem saj-
nálatosan általános.

Leszögezi a cikk a kormány nemtörő-
dömségét a magyar pénzintézetekkel szemben
és megállapítja, hogy

ben vett tanügyi dolgokban is vezérszere-
pet vitt. Ezenkívül társadalmi téren, váro-
sunk egyesületeiben, nagy tevékenységet fej-
tett ki ugyyszólva haláláig.

A Háromszékvármegyei Tanítótestület-
nek már a 80-as évektől kezdve jegyzője,
majd titkára és 1904 évtől 1928-ig elnöke
volt s e tisztségeiben nagy tevékenységet
fejtett ki. A tanítótestület gyűlésein igen sok
irodalmi értékű tanulmányal szerepelt részt-
vett a tanitóság kulturális, szociális tevé-
kenységében. Ő vetette fel a Testület 1882
évi, Zágónban tartott közgyűlésen a Tanítói
Segély egylet eszméjét s ezen indítvány
folytán valósult meg ez az alakulat 1884-ben,
mely évtizedeken át annyi betegségit, teme-
tetési, stb. segélyt nyújtott meggyék taní-
tóinak. Az országos tanitógyűléseken Buda-
pesten stb. éveken át képviselte meggyéknek,
mint az Orsz. Tantestület választmányi tagja.

Buzgó tagja volt a 80-as években a
Tanítói Dalkarnak, amely sok hangversenyen
szerepelt nagy sikerrel városunk közönsége
előtt.

A Tanítótestület megbízásából szer-
kesztette a Háromszékmegyei Népoktatás
című, havonként kétszer megjelent tanügyi
lapot az 1912-ben megindult I. évfolyamtól
kezdve mindvégig. E lap a háboru alatt, 1916-
ban szűnt meg. Ezenkívül, azelőtt, munka-
társa volt a marosvásárhelyi Székely Tanügy
című, valamint több budapesti tanügyi szak-
lapnak.

A hirlapirodalom terén fiatalkorától ha-
láláig működött. Eleven tollu, jó hirlapíró
volt. Éveken át munkatársa, majd 1899-1906
években felelős szerkesztője volt az 1906-
ban megszünt Székelyföld hetilapnak, főmun-
katársa az 1893-1895-ig megjelent Székely

ezek még annyi visszszámítási hitelt sem tudtak kapni, mint amennyit a jóval kevesebb számban levő és sokkal kisebb tőkét képviselő száz pénztársak politikai okok folytán elértek.

A cikk befejezésül a takarékpénztárak megmentésére hívja fel a hitelezőket. „Mindenestre fájdalmas ez az áldozat — írja az Estilap — amely sok kis egzisztenciát szinte katasztrófálisan érint, de még szomorubb lesz a helyzet, ha magunk rendezzük meg ezeknek a kis magyar intézeteknek a temetését s magunk szerkesztjük meg a gyászjelentését is.”

Közügyülést tartott a Vegyes Ipartársulat

A múlt vasárnap tartotta a Vegyes Ipartársulat évi rendes közgyűlését Lukács József kovácsmester, elnök vezetésével.

Elnök megnyitójában az iparosság sorában tapasztalt ellentétekre mutatott rá, ami az összetartás rovására megy. Kéri a tagokat, hogy hagyjanak fel az ellenzékiességgel, mert így tudnak sikereket elérni.

Dr. Várhelyi Ödön titkár jelentése az ipartársulat egy évi munkásságának volt az élénk tükrö.

A titkári jelentés bevezetésében kegyelettel emlékezik meg az elmúlt egyesületi évben elhalt ipartársulati tagokról és pedig dr. Szilveszter Ferenc, Welnreiter János disztagok, Horváth Lajos, Bogdan Arthur, Gal Veronika, Sterczel Károly, Albert Andrásné, Peter Mózes, György Tivadar, Márton Maria, Uetz Oszkár, Varga Gyula, Benke György és Varga László tagokról. A továbbiakban az egyesületi élet fontosabb mozzanatairól számol be. Jelentősebb határozatai voltak a választmánynak, hogy mindazoknál, akiknél előre megállapítható, hogy nem hajlandók az egyet terheit tovább hordozni, úgy a temetkezési díjból két évre előre vonassék le két évi tagsági és temetkezési díj. Bekapcsolódott a társulat azon mozgalomhoz, amely a világháborúban elesett, kézdivásárhelyi származású hősök megörökítését tűzte ki célul. Ipari kérdésekkel határozottan foglalkozott az ipartársulat. A múlt év őszén a Gyergyószentmiklóson tartott országos kisiparos nagygyűlésen képviseltette magát. Kulturmunkában is kivette a részét az Ipartársulat, az ipartestület által

Hiradónak, melyet dr. Bánfy Zsigmond szerkesztett, majd munkatársa volt az 1906—1913-ig megjelent Székely Hírlap-nak és haláláig munkatársa a Székely Ujságnak.

A róm. kath. Egyháztanács tiszteletbeli tagjává választotta.

Társadalmi téren, egyesületeinkben maradandó értékű, széleskörű tevékenységet fejtett ki.

A kézdivásárhelyi Kaszinó 1881 jan. 29-én könyvtárnokává választotta, mely tisztséget 34 éven át viselte egyfolytában. Részt vett 1887-ben a hanyatlásnak indult Kaszinó felelősségében, új életre hívásában. Az ő indítványára határozta el 1888-ban a Kaszinó március 15-ikének évenkénti megünneplését, — legelsőként az országban.

Erdemei elismerésül a Kaszinó 1906-ban örökös tiszteletbeli tagjává, 1933-ban pedig tiszteletbeli elnökévé választotta. Ő írta meg a Kaszinó 90 éves történetét az 1932 évi jubileumi ünnepélyre. Ez a Székely Ujság múlt évi folyamában jelent meg.

A Kézdivásárhelyi emberbaráti intézményeknek: az Erzsébet Árvaháznak, a Stefánia Menháznak, a Rudolf Kórházegyesületnek és a Vöröskeresztegyelet fiókválasztmányának évtizedeken át tevékeny, vezető tagja volt. Az Árvaháznak 1884-1902-ig jegyzője, 1903—1927-ig titkára, azóta örökös tiszteletbeli titkára volt. A Rudolf Kórház egyesületnek és a míg ez működött, a Vöröskereszt Egyelet fiókválasztmányának évtizedek óta jegyzője, a Stefánia Menháznak 1888-tól jegyzője, később titkára és 1932 óta tiszteletbeli igazgatósági tagja volt. A Jótékony Nőegyletben is titkári tisztséget viselt éveken át, ugyancsak az Önkéntes Tűzoltó Egyeletben is huzamosabb ideig

Disztagja volt a Vegyes Ipartársulatnak 32 év óta viselte a titkári tisztséget az

rendezett kultur teaestélyeket is a lehetőség szerint támogatta és annak sikerét előmozdította. Az anyagiakkal kapcsolatosan megdöbbentő adatot ad a titkár jelentésében, amikor megemlíti, hogy a tagsági díjak hátraléka 54.121 leut tesz ki.

A jelentés befejezésében a már két évvel ezelőtti tervbevett Iparos Otthon mielőbbi megalakítására hívja fel az iparosságot.

A nagy éljenzéssel fogadott tartalmas titkári jelentés után a szokásos tisztviselői beszámoló következett.

Kalith Géza és Nyáguly Mihály pénztárosok előterjesztései lelkes ügykezelésről tanuskodtak. Az előbbi az ipartársulat, az

Dr. Cseke Vince közjegyzőhelyettes és felesége, a kézdivásárhelyi származású Kiss Margit vízbe ölték magukat.

Nemcsak Kolozsvár magyar társadalmi életében, hanem Erdély egész magyarsága körében nagy megdöbbenést és osztatlan részvételt keltett dr. Cseke Vince kolozsvári közjegyzőhelyettes és felesége öngyilkossága.

Dr. Cseke és felesége Kolozsvárról Marosvásárhelyre utaztak és ott a turbinánál követtek el végzetes tetteiket. Amint az Estilap írja, csütörtökön reggel 5 órakor jelent meg dr. Cseke Vince felesége társaságában a marosvásárhelyi turbinánál. A közelben elterülő Elba-szigeti sétater korai járó-kelői érdeklődéssel és gyanútlanul néztek az öngyilkosság előkészítését. Dr. Cseke Vince ruházati kötelet vett elő feleitője zsebéből, azalatt a felesége nagy követ keresett a turbinák partján. A követ kereszturkolással megkötötték, azután önmagukat is körülcavarták a kötélekkel. Ekkor dr. Cseke Vince szabadon maradt kezébe fogta a mintegy 15 kiló súlyú kődarabot, a következő pillanatban pedig a két ember eltűnt a turbina 8 méteres vizében. Ez a pillanat valahogy kisiklott a szemtanúk megfigyelési köréből, úgy, hogy a vízbeugrottak segítségére senki sem sietett. Reggel 6 órakor fedezte fel a rendőr és az összegyűjtött emberek kihalászták a telemeget. A vízparton megtalálták az asszony és férfi kabátját, zsebében igazoló iratokkal és bucsulevelekkel.

Közös elhatározásokkal hagyták ott az életet és mint az utolsó levelükből kitűnik, már napokkal azelőtt készültek a halálra.

Asztalos Ipartársulatban, mely két évvel ezelőtt érdemei elismerésül 30 éves jubileumára nagy ünnepély keretében, a régi céhszokások szerint asztalos mesterré avatta és erről művészi oklevelet állított ki. Továbbá jegyzője volt a Kézdivásárhelyi Asztalos gépműhely szövetkezetnek.

A Kézdivásárhelyi Pedagógiai társaság, melynek szintén számottevő tagja és alelnöke volt, tanítói működése 25 évének betöltése után 1906 évben rendezett meleg ünnepélyt.

Mindkét jubiláris ünnepély, úgy a Pedagógiai Társaságé, mint az Asztalos Ipartársulaté városunk közéletében jelentő esemény volt s azokon nemcsak a tagok, hanem a társadalom minden rétege szívvel-lelekkel részt vett.

Nem volt e városon olyan társadalmi, közművelődési és más közérdekű megmozdulás, hol Vajna Károlyt a nyolcvanas évek elejétől kezdve ott nem lehetett látni működése több, mint fél évszázad alatt maradó emléket és eredményeket hozott mindenben, a hol ő csak részt vett.

Családi élete példásan mintaszerű volt. 1887 őszén házasodott meg, nőül véve radnóti Szabó Annát, kivel azóta a legnagyobb boldogságban élt. Két gyermeke született, Vajna Erzsébet, ki Antal Áron csikszeredai r. kath. főgimnáziumi tanár neje és Vajna Gábor nyug. honvéd alezredes, aki Budapesten él.

Vajna Károly élete, tevékenysége példaképe lehet mindenkinek, aki a közügyeket szolgálja és lelkes munkásságával, sokoldalú tevékenységével ércnél maradandóbb emléket állított magának Kézdivásárhely minden kulturális, társadalmi, emberbaráti intézményeiben.

Dr. I. Diénes Ödön,

utóbbi pedig a temetkezési egyelet pénztárai állapotáról tette meg jelentését.

E szerint a társulat pénztári maradványa 9306 leu, a temetkezési pénztár készlete pedig 31006 leut tesz ki.

Zonda István könyvtáros jelentésében a könyvtár öröndetes szaporodásáról számolt be, Rác János gazdai jelentése pedig az ipartársulat gazdasági ügyeiről mutatott hűségese képet.

Az ellenőr és számvizsgálók elismerő szavai után a titkár terjesztette elő a költségvetést, majd Nyáguly Mihály indítványát tárgyalta a közgyűlés a patenta fixa megtelebhezéséről.

A közgyűlés az elnök szavaival zárult.

A tragikus végzetű közjegyzőhelyettes felesége kézdivásárhelyi származású. Leánya volt Kiss Jenő polgári iskolai tanárnak. Öreg édesanyja, özv. Kiss Jenőné Kolozsváron él, akit nagyon megrendített a veje és leánya halála.

Dr. Cseke is székely származású volt. A háromszékmegyei Lisznyó községben született s Kolozsvár magyar társadalmi körében ismert volt vidám, öröklé mokázó kedélyéről. Ő volt az az ember, akinek székelyruhás, pásztorbotos figurája annyi derűs percet szerzett a Székelyek Kolozsvári Társasága estélyeinek. Azt hiszik, hogy anyagi tönkremenés miatt váltak meg az élettől.

Két gyermekük: két fiu maradt apa és anya nélkül.

Készüljön
május 20-ára a KSE, 20 éves
emlékünnepi
kerti mulatságára!

Hidverés.

Amíg a dunai népek egy nagy hatalom közös alattvalói voltak, egymás feje fölött folyton nyugatra néztek. Szellemi hidat próbáltak verni a nyugati metropolisok felé s a szomszédokhoz vezető hidakat felegették. A nagy hatalom azóta történelmi multtá vált, de egykori alattvalói, a dunai népek még most se szabadultak a régi rossz szomszédi viszony emlékeitől s nem próbálták meg a felszabadult Duna-medencét közös otthonukká avatni.

Pedig a békés hidverés ideje itt van.

Igaz volna, hogy csak háborus hidat lehet a Dunára verni? A török szultánok és a monarchia hadimérnökei eléggé kipróbálták ezt a hidászatot! A mi korunknak másképp kell építeni. Baráti hidakra van szükség. Sorsközösségben élő népek hídfoire, amelyeket együttes erővel tartanak.

Ugy érezzük, hogy a most megnyílt Budapesti Nemzetközi Vásár teherbíró gazdasági cölöpzete ennek a politikai ezüsthidnak.

Politikumot csinál? Azt. Országépítő politikát kifelé. A vásár alatti olasz, jugoszláv, román, osztrák, török megbeszélésekből egy gazdasági „bécsi kongresszus” — körvonalai bontakoznak ki. A monarchia egykori centralisztikus vasutvonalain felszabadult nemzetek utaznak a Budapesti Nemzetközi Vására. Egyenlő tárgyaló és egyenlő gazdasági felek, akik ezeken a vásárokon fokozatosan ráeszmélnek a dunai sorsközösségre s nyugatra tekintő közönyös szomszédokból egymásra tekintő barátokká s munkatársakká válnak. Hidépítőkké,

1934 Május 6.

Jelentés

Kézdivásárhelyi Múzeum megalapításáról, létrejöttéről és annak állapotáról, valamint a megnyitás 1933 év végéig eltelt első évbéli gyarapodásáról. Előterjesztve az 1934 márc. 12-én tartott Múzeumi Bizottsági ülésen Dr. Diénes Odón elnök által.

A Kaszinó választmányi ülésén gyakran szerepelt a múzeum ügye, de a helyi Székely Ujságban, főképp rövid hírek keretében gyakran szellőztettük. Ennek meg lett a hatása, megindult a múzeumi tárgyak adományozása és 1929 óta máig nem múlt el hét és gyakran nem multak el napok, hogy a közönség önkéntes adományaiból valamely tárgy ne érkezett volna gyűjteményeink megalapítására, gyarapítására.

A tárgyak az elnökhöz érkeztek, ő vette leltárba és azokat irodájában őrizte. Már a következő évben annyira szaporodtak, hogy szükségessé vált azok elhelyezéséről gondoskodni és a múzeumi bizottság 1930 október 26-iki ülésében már e kérdést tárgyalta.

Dr. Vargha Béla, Kaszinónk tiszteletbeli elnöke és az Árvaház akkori ügyésze vetette fel az eszmét, hogy a Múzeum ideiglenesen elhelyezhető lenne a Háromszék vármegyei Erzsébet Árvaleány nevelő intézet üresen álló termében s az Árvaház Egyesület 1931 július 4-én tartott közgyűlése ezt el is határozván és a termet ideiglenesen, visszavonásig, míg az Árvaháznak arra szüksége lesz, a Múzeum céljaira átengedvén, a Kaszinó választmánya 1931 július 25-iki ülésében elhatározta a Múzeum berendezését, e végett állványok, szekrenyek, berendezési tárgyak beszerzését és e célra a Múzeum és Kulturházalap betétjének felhasználását. E napig már 1969 drb. múzeumi tárgy gyűlt össze.

A berendezési tárgyak, butorok elkészülte után 1931 év őszén megkezdtem a tárgyak szakcsoportokba való osztályozását, szakleltárak készítését és a tárgyak elrendezését. E munkálatok a beállott hideg idő miatt a tél folyamán szüneteltek és azokat csak 1932 év májusban folytathattam. A tél folyamán a szakleltárak egy része elkészült.

Azonban a berendezést, leltározást, illetve a tárgyaknak szakok szerinti osztályozását napról-napra hátráltatta az az örvényes körülmény, hogy folyton újabb és újabb tárgyak érkeztek és pedig 1931. júl. 25-től 1932. aug. közepéig, tehát egy év alatt több mint 6000 drb. tárgy, melyeket fel kellett dolgozni és ez okból a teljes berendezkedés csak augusztus közepére készülhetett el.

Az 1932. aug. 17-iki múzeumi bizottsági ülésen elnök jelentette, hogy a múzeum berendezése és a leltárak elkészülvén, az ünnepélyes megnyitás kitűzhető. Ugyanezen ülésen a bizottság elfogadta és megállapította a Múzeum szervezeti és kezelési szabályzatát, — melyet később a Kaszinó 1933. febr. 25-iki közgyűlése is jóváhagyott, — továbbá megválasztotta múzeumórré Balogh Katinka árvaházi igazgató urhölgyet.

A múzeum megnyitását 1932. szeptember 4-re tűzvén ki a bizottság, az ezen a napon, gyönyörű szép őszi, verőfényes időben ünnepélyesen megtörtént többszáz főnyi közönség jelenlétében az Árvaház udvarán. Ezen közreműködött énekszámokkal a református Egyházi Dalárda, bevezető beszédet tartott dr. Vargha Béla, a Kaszinó tb. elnöke és megnyitó beszédet dr. I. Diénes Odón, a Kaszinó és a múzeumi bizottság elnöke.

A Székely Nemzeti Múzeum nevében ennek elnöke, dr. Török Andor ny. alispán üdvözölte meleg szavakban az új intézményt és dr. Solyom Miklós titkár felolvasta az Erdélyi Múzeum Egylet üdvözlő táviratát, valamint Bánya János geológus professzor üdvözlő levelet.

Az ünnepély programjának befejeztével a közönség nagy tömegekben lepte el a kitárt múzeumi termet. Azóta ezen városunkban hiánypótló kulturális intézmény a közönség rendelkezésére áll.

A múzeumi bizottság látogatási időt csütörtökön d. e. 11–12 órára és vasárnap d. u. 3–5 órára tűzte ki, amikor is a múzeum díjtalanul látogatható. De a közönség ad önkéntes adományokat. A teli látogatási napokon a múzeumot fűtjük.

H I R E K.

— Az első szentáldozás és a májusi ájtatosságok. Május 6-án, vasárnap a 8 óras szentmisén lesz a gyermekek első szentáldozása, miseközben szentbeszéd. 10 órakor nagymise, szentbeszéd. Este 7 órakor májusi ájtatosság, szentbeszéd. A vasárnapot követő napokon az ájtatosság 7 órakor lesz megtartva, vasárnapokon, valamint a hónap utolsó napján szentbeszéd.

— Vass Albert képkiallítása. Vass Albert, az ismert nevű székely festőművész egy évi külföldi tartózkodása után hazaérkezett és e hó közepén Kézdivásárhelyen is képkiallítást rendez.

— Halálozások. Hajkó László, brassói ny. gimnáziumi tanár Pojánban, ahová nyugalomba menése után hazaköltözött, 73 éves korában meghalt. Szombathy Istvánné, zágoni földbirtokos neje, édesatyját gyászolja az elhunyt öreg urban. — Felsőcsernátoni Végh Endre ny. százados 62 éves korában Kézdivásárhelyen április 30-ikán elhunyt. Halálával a kötelességtudó katona típusa dőlt ki a mindjobban gyérülő régi sorából. Holttestét hazaszállították Felsőcsernátonba és az ott levő családi sírkertbe helyezték örök nyugalomba. Neje, két gyermeke és nővére, Mátis Gerőné Végh Matild gyászolják. — Politzer Józsefné sz. Bedő Ilona, volt szeszfőző özvegye Kézdivásárhelyen máj. 4-én elhunyt. Cosma Romulusné, főjegyző neje, Ferenczy Károlyné népjóléti nővér és Politzer Lajos kereskedő édesanyjukat gyászolják az elhunytban, akit vasárnap temetnek.

— A máj. 12-iki árvaházi est. A jövő szombati, máj. 12-iki árvaházi est műsora a következő: 1. Előadást tart Papp Dénes gimn. tanár. 2. Romberg téma variációkkal. Hegedűn játszik dr. Gábor László és Berl Márk. 3. Szaval Zsögön Eta. 4. Dávid Iván a novelláját olvassa fel. 5. Énekel Serester Margit. Kísérik Diénes Magda és Berl Márk.

— Elveszett egy arany karkötőlánc az utcán, vagy a városi sétateren. Becsületes megtalálóját illő jutalom ellenében adja be a Kovács-hirlapírodába.

Bizánc után — Prometheus.

A Bizánc után megérdemelt kíváncsiság fordult a csikszeredai műkedvelők kézdívásárhelyi újabb szereplése felé. Így nem csodálható, ha Eftimiu Victor Prometheusnak előadásakor mindkét napon zsúfolásig tolongó közönség lepte el a Vigadó színháztermét.

Nem akarunk a darab tartalmának mélységeibe behatolni, az eszme fejlődése, az örök ember küzdelme, győzelme és bukása elevenedik meg a színen, csupán az előadásra és a technikai kivitelére mutatunk rá. Mindkettőről az elismerés legszebb hangján irhatunk. A szereplőket csaknem mind ismerjük a Bizánzból és akkor leszögeztük, hogy a csikszeredai műkedvelők túlnőtték már a műkedvelés jellegét. Ez az előadás most is megerősítette ezt az elismerést. Egyedül Hodossy Kálmán volt, aki Vásárhelyközönsége előtt most mutatkozott be, mint értékes művészi erő, Zeus szerepében magas készségűt mutatva. A színpadi elrendezés, a technikai kivitele pedig egyenesen nagy városi színpadra is beillő diszletezés volt, a művészi izlesnek bámulatraméltó elgondolásán épült fel, úgy, hogy annak szépsége lenyűgözte és áhitattal töltötte meg a néző lelkét. Köszönjük az a sok szépséget, amit nyújtottak, egy napra kizökkentették a lelkünket a hétköznapi szürkeségéből.

Meleg szeretettel köszöntjük csikszeredai testvéreinket és azoknak lelkes, önzetlen munkájú vezetőjét, dr. Hirsch Hugóné urnót, aki fáradságot nem ismerve, eljön közénk is, hogy árváink segítségére siessen.

Amint halljuk, a kitűnő műkedvelő gárda az Ember tragédiájára készülődik. Ezzel is szeretettel várjuk.

— Bankértekeztet. Máj. 1-én bankértekeztet volt Kézdivásárhelyen az összes háromszéki alapítású pénzintézetek részvételével. Az értekezleten megállapították, hogy a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár az egyedüli a megyében, mely a legmagasabb kvótát, 55%-os egyezséget tud a betéteseivel kötni.

AKI AZ EURÓPA Luther-sörét szereti — rossz ember nem lehet!

— Nem tudott megszabadulni az élettől. Szerdán Torja községben a nyolcvan éves Csiki József napszámos felakasztotta magát, de többen észrevették tettét és azonnal levágták. Csiki József, aki valaha jó módú gazda volt, most a legnagyobb nyomorba süllyedt. Végzetes tettét elkeseredésében hajtott végre, mert vaksága miatt nem tudott dolgozni, hogy magát valahogy fenntartsa.

— A szentkatolnai borvíz jókarba hozása. Amint emlékeztet, a múlt esztendőben mozgalom indult meg a szentkatolnai borvíz jókarba hozására. Lapunk kiadói utján a használatért sokan tetszésszerint adakoztak, azonban oly kevés összeg gyűlt be az adakozásokból, hogy abból nem lehetett a munkálatokat befejezni. Most a tetőzetet szeretné az előjáróság elkészíttetni és ennek az anyagi összehozására kéri fel az érdekelteket lapunk utján az előjáróság. A munkálatoknál különben baleset is történt. Kovács Sándor szentkatolnai lakos az újján oly súlyos sérülést szenvedett, hogy most a kórházban ápolják. Ennek a gyógykezeléséről is az előjáróságnak kell gondoskodni, így megszívlelendőnek tartjuk az előjáróság kérését, amikor újabb adakozást a város ama rétegéhez fordul, mely naponként felkeresi borvizért a szentkatolnai borvíz-kutat.

ÉLETEREJÉT visszaadja egy korsó LUTHER sör!

— Betiltották a társasutazást. Ma a Kovács-hirlapíroda a következő táviratot kapta a brassói Európa menetrend irodától:

„Társasutazás betiltva, pénzt és okmányokat visszaküldjük. Európa.”

KIMARADÁSI ENGEDÉLY nélkül is megihat egy pohár Luther-nedűt az Európában!

— Kiskereskedők Szövetsége háromszéki tagozatának értekezlete május 27-én d. e. 10 órakor lesz a kereskedők körében, melyre a meghívót a napokban küldik szét az érdekelteknek. A gyűlésen résztvesz Szabó Bani képviselő is.

— Koszorúmegváltás. Szabó József nyug. igazgató-tanító ur Vajna Károly emlékére szánt koszorúmegváltása címén az árvaház javára 500 leut adományozott.

SPORT.

Ma, vasárnap d. u. 4 órakor

KSE—IAR (Brassó)

mérkőzése a Sinkovits-sportpályán.

A múlt vasárnap két mérkőzés színhelye volt a „Sinkovits” sporttelep:

K.S.E.—Amatör (Kovácsna) 11:0 (6:0).

Az Amatör játékosait teljesen kifárasztotta a KSE. technikája, úgy, hogy a második félidőben a védelem nagyon meggyöngyült. Végül a KSE. is megelégteli a gólozást és sok gólhelyzetet hagy kiaknázatlanul, vagy kapu fölé vagy mellé lövi a labdát. A KSE. szép iskolajátékot mutatott mindvégig. Molnár Józsiás jól bíraskodott.

Swag—Mercur (bajnoki) 4:2 (2:1)

Az elég jó formát mutató „Mercur” a kapusnak köszönheti a vereséget.

Egyébként kevés híján eldönthetetlen lehetett volna a mérkőzés.

Blaga jó bírő volt.

KSE.—Mercur 11:1 (6:1) Bajnoki mérkőzés.

A KSE. idei lejátszott őszi fordulójának utolsó mérkőzése játszódott le május 1-én a Sinkovits pályán. A mérkőzést a jobb

technikával és nagyobb jáékerővel rendelkező KSE. megérdemelten nyerte meg.

Már az első percben megnyilvánult a KSE. fölénye, ami már a 6-ik percben gólból jut kifejezésre, majd ezt a 9-ik percben a második gól követi. A Mercur gólya körülbelül a 13-ik percben esik a KSE. védelmi hibájából. A Mercur gólya után egy pár Mercur-lefutástól eltekintve, a Mercur térfele tolik át s az első félidő utabb négy gólt eredményez. A II. félidő sem hoz a játék tekintetében változást s a KSE az alatt 11-re szaporítja a gólokszámát.

Bíró Molnár Józsiás volt, aki a legteljesebb pártatlansággal vezette a mérkőzést s ezt a körülményt a Székelyföld téves tudósításával ellentétben ki kell emelnünk. Egyébként is a KSE-nek nem volt szüksége bírói tévedésre, hiszen csatárai urai voltak a pályának s a játék a Mercur szívós védekezése ellenére is a KSE fölényes győzelmével végződött.

A KSE. ezzel 8 ponttal és 22:1 gólaránnyal az őszi táblázat élen áll, utána a Swag következik, míg a Mercur a harmadik helyet foglalja el az Sz.M.T.E. és Klinger Sportklubnak a bajnoki küzdelemtől való visszalépése következtében.

A KSE. egyébként egy oly játékos szerepeltetése miatt, aki a Phoenix Sport Club igazolt játékosa, óvást jelentett be, mely a legközelebbi kerületi gyűlésen kerül tárgyalás alá.

FELHÍVÁS.

A Józsiás és Emilia alapítvány Igazgatósága és a Kézdivásárhelyi Sport Egylet között létrejött megállapodáshoz képest az alapítványi telken levő tennis pályákat a KSE. az 1934 évre bérbevette és így a pályák kezelése, a játékosok és játékidő beosztása 1934 évre a KSE. hatáskörébe tartozik.

Miután minden játékosnak érdeke, hogy a beosztások a lehető legrövidebb idő alatt megtörténhessenek és a pályák a rendszeres játék kezdetét vegye, felhívom mindazokat, akik az 1934 évi tennis idényben játszani óhajtanak, hogy ebbeli igényüket legkésőbb f. hó 9-ig bejelentsék, mert a később jelentkezők csak az üresen maradt helyekre nyerhetnek beosztást.

Jelentkezni lehet alulírott szakosztályvezetőnél. A jelentkezés, vagy legkésőbb a végleges beosztások megtörténteig a játékdíj fele készpénzben fizetendő. Játékdíj egész évre: délutáni játékosok részére 400 Leu, délelőtti játékosok részére 200 Leu.

Kézdivásárhely, 1934 május 5.

Dr. Vargha Lajos
tennis szakosztályvezető.

KÖZGAZDASÁG.

A Kézdivásárhelyi Gazdakör hírei.

Tóth Istvánné hidvégi uradalmi főintéző felesége, akinek messzeföldön híres tyukfarmja van, a kézdivásárhelyi Gazdakörnek a napokban 132 cachicamber kacatoját, 264 rode islandi tyuktoját és 12 hasonló kakast ajándékozott azzal, hogy a Gazdakör vidéki tagjai között ossza szét az adományokat, a nemes fajok továbbtenyésztésére.

A Gazdakörben alakult tejszövetkezet a legnagyobb rendben és szép eredménnyel dolgozik. Akkor keresletnek örvend a kézdivásárhelyi tej és vaj, hogy a szükségletet a tejszövetkezet nem tudja kielégíteni. Ujabb modern hűtőgépet vásároltak s azt Martonfalván fogják üzembe helyezni, ahol a dálnoki és martonfalvi tejet fogják feldolgozni, hogy a közelgő fűrdőszakra úgy a fűrdővendégek, valamint a bukaresti és brassói piac szükségletét is el tudják látni háromszéki tejtermékkel.

Borzalmas pusztítást okoznak Háromszék-megyében a lőtűcskók.

Felsőháromszék-megyében a nagy szárazság mind nagyobb károkat okoz. A székely gazdák már a végsőkéig el vannak keseredve, mert az esőhiány miatt mind nagyobb tömegben lépnek fel az igen kártékony lőtűcskók is. Az öt-hat centiméter hosszú bogarak ugyanis elragadják a növények gyökerét s mint a sáskahad, úgy letarolják a vetést. Most, a korai szárazság beállta miatt, párosodási idejükben repülő rovarok hatalmas felhőkbe gyűlve röpülnek s tízezerszámra lepik el a földeket. Prefektusi hivatalos intézkedést kellene érvénybe lépíteni a kártékony férgek pusztítására, hogy a termés még megmenthető legyen.

NYILT-TÉR)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik felejtethetlen férjem, jó édes apánk, illetve szeretett testvérem. Végh Endre ny. százados halála alkalmával részvétellel voltak, vagy a temetésen megjelentek, ezuttal fogadják hálás köszönetünket.

Felsőcsernáton—Ikafalva, 1934 máj. 4.

A gyászoló család.

(*Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Hegedűburok, labdák, babák, játékok kaphatók a KOVÁCS-hirlapirodában.

Drága kirándulások

helyett szórakozzon a

„JÓZSIÁS“-kerti bodegában, ahol

olcsó pénzért

kaphat hideg és meleg ételeket,

jégbehűtött italokat!

Legmagasabb igényeknek is

megfelelő kiszolgálást!

No. G. 1901/1933.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărele delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1901/1933 a judecătoriei mixte Târgul-Săcuș în favoarea reclamantului Columbia firma Arad repr. prin avocatul dr. Tuzson Árpád pentru încasarea creanței de 780 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 8 Maiu 1934 la orele 4 a. m. la fața locului în Brețcu No. 507 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 dulap de haine, 1 bufet cu masă, 1 mașina de cusut „Singer” 2 dulapuri de haine, 1 pendulă mare în valoarea de 6300 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Târgul-Săcuș, la 24 Aprilie 1934.

C. Popescu port. del.

MOZI MŰSORA.

Május 5—6-án, szombaton és vasárnap d. u. 6 és este 9 órakor kerül bemutatásra

Öfensége csókja

hatalmas kiállítású gyönyörű operett. Walter Janzen, Friedl Haerlin, Julius Fralkenstein és Székely Ibolya főszereplőkkel, Stanszky Ottó zenéjével.

Május 12—13-án, szombaton és vasárnap d. u. 6 és este 9 órakor

„X” 27.

A titokzatos asszony orosz kémdráma 10 felvonásban, Marlene Dietrich gyönyörű filmje.

JÖN! az „Énekek éneke.” — Spanyol táncosnő.

Minden vasárnap friss Journal.

Mindig dívat

nálam vásárolni, mert cégem
ugy árban
mint
kivitelben
halad a korral.

Kivonat áraimból:

1 liter fodrász kölni viz Lei: 120.—
1 dl. eredeti Rodin, Lady, D'Argy kölni viz 25-től
1 tub fogpaszta Lei: 10.—től.
1 drb fogkefe Lei 10.—től.
1 drb retikül kisebb Lei: 25.—től.
1 drb retikül nagyobb Lei: 70.—től.
1 drb puder Lei: 10.—től.
1 drb Filt Lei: 10.—, Fly-Tox Lei: 13.—

KOVÁCS ÁRPÁD

állatszertára
(Főter, Vasut-utca sarok)

Hirdetés.

Hatolyka közbirtokosság tulajdonát képező — Ozsdola község határában fekvő 450 holdas fenyő erdő kb. 3000 m³ ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást a vezetőség ad.

Bánáti és regáti I-a rendű

lisztraktár

ahol beszerezheti mindenfajta lisztszükségletét.

Tengeri liszt piaci árban!

Uj tengeri és mindennemű termény kapható.

Veress Gerő

A Bajkó-fatelepen tölgy és fenyő

fűrész-hulladék

állandóan kapható. — Mázsája szerkérveletnél házhoz szállítva 18 Leu.

Megrendelések

eszközölhetők a Bajkó-irodában és Szabó Kálmán üzletében.

A város hivatalos hirdetései

Primăria Com. Urb. Târgul-Săcuș

1720/934

Publicațiune.

Primaria orașului Târgul-Săcuș, aduce la cunoștință publică că la 6 Iunie 1934 ora 11 a. m. în caz de rezultat negativ la 18, Iunie 1934 ora a. m. ține licitația publică pentru ofertuirea lucrărilor de asfaltare a trotuarelor din partea vest a pieței.

Devizul și caietul de sarcini se pot vedea la serviciul economic al primăriei.

Licitatiia se va ține în cabinetul primarului în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P. și în conformitate cu Normele Generale de Licitatii, cu oferte scrise și închise.

Târgul-Săcuș, la 28. Apr. 1934.

Hirdetmény.

Târgul-Săcuș város primáriája f. év június hó 6-án d. e. 11 órakor, eredménytelenség esetén június 18-án d. e. órakor nyilvános árlejtést tart a piactér nyugati oldalán levő járda aszfaltzási munkálataira.

A költségvetés és az árlejtési feltételek a város gazdasági hivatalában megtekinthetők.

Az árlejtés zárt írásbeli ajánlatokkal a polgármesteri hivatalban a számviteli törvény 88—110 §§-ai és az általános árverési szabályzat értelmében fog megtartatni.

Târgul-Săcuș, la 28. Apr. 1934.

Presed Com. Int:
(ss.) Corneliu Nastasi.

Secretar Gen.
(ss.) R. Cosma

Eladó egy drb jökarban levő GEWROLET-teherautó — Cim a kiadóhivatalban